

VIJFJARENPLAN TEGEN ILLEGAAL KOPIËREN

Kopieën en namaakspullen zijn in China zo ingeburgerd, dat het bijna ondoenlijk lijkt ze ooit uit te roeien. Toch moet het ervan komen.

TEKST: BERT VAN DIJK
(FREELANCECORRESPONDENT IN SHANGHAI)

Sinds kort is er in Sjanghai een usb-stick te koop die, eenmaal aangesloten op de computer, pornokanalen op internet afstruint en gratis op het scherm tovert. Het apparaatje kost slechts een paar tientjes en is het jongste voorbeeld van de 'innovatieve' ontwikkeling in China's elektronica-industrie. De eerste testordelen op het internet zijn niet al te positief, want de beelden zijn niet zoals beloofd haarscherp en full screen.

Toch illustreert het wel hoe wijdverbreid, makkelijk en goedkoop het in China nog altijd is om wetten omtrent intellectueel eigendom aan de laars te lappen. Illegale dvd's zijn bijna op elke hoek van de straat te krijgen voor omgerekend 1 euro en ook gekopieerde software is in Sjanghai 'gewoon' te koop in dvd-winkels. Een volledige en goedwerkende kopie van de fotobewerkingssoftware Aperture van Apple, die officieel 70 euro kost, kost in Sjanghai 5 euro, net als een heel nieuw besturingssysteem. Maar het kopiëren blijft niet beperkt tot films en software, ook kleding, parfum, pennen, horloges, elektronica en accessoires worden op grote schaal nagemaakt.

OPEN EN BLOOT

China claimt grote successen in de bescherming van intellectueel eigendom, maar het is moeilijk te zien waar die successen dan precies worden behaald. Aan de belangrijkste en duurste winkelstraat van Sjanghai, Nanjing Road, staat een vijf verdiepingen tellend warenhuis dat open en bloot uitsluitend illegale kopieën van westerse kleding-

merken verkoopt. Als het de Chinese overheid echt menens is met het aanpakken van de kopiecultuur, waarom wordt dat gebouwd dan niet samen met al die dvd-winkels gesloten?

Corruptie door het omkopen van lokale politie is waarschijnlijk een deel van de verklaring en het in stand houden van werkgelegenheid is een belangrijke reden om niet al te streng te zijn. Toch valt te verwachten dat China de komende jaren meer en meer serieus werk zal maken van het aanpakken van de kopiecultuur. Een gebrek aan expertise, opsporingsambtenaren en wetgeving, zoals dat tot op heden het geval is, zal de komende jaren steeds minder een beperkende factor worden, nu China daar meer en meer geld in investeert.

China is, los van de mooie retoriek, ook echt gemotiveerd om daarin te investeren. De afgelopen drie decennia heeft het land economisch enorm geprofiteerd van buitenlandse investeringen. Het overhevelen van productie vanuit de rest van de wereld heeft van China de werkplaats van de we-

reld gemaakt en het land een ongekende en langdurige economische groei opgeleverd. Lage lonen, een bijna onuitputtelijk aanbod van arbeidskrachten en een goede logistieke infrastructuur in de kustregio's hebben westerse bedrijven in staat gesteld goedkoop te produceren in China. Maar nu de lonen in veel sectoren sneller stijgen dan de arbeidsproductiviteit, komt aan dit economische model heel langzaam een eind. China onderkent deze ontwikkeling en wil zijn economie daarom opwaarderen door meer te investeren in onder-

zoek, ontwikkeling en innovatie. Daar heeft het de hulp van westerse bedrijven hard bij nodig.

BESTRIJDING IN VIJFJARENPLAN

Het overhevelen van hoogwaardige productie en onderzoek en ontwikkeling naar China is echter van een andere orde dan het verplaatsen van de productie van speelgoed, kleding of goedkope elektronica. Westerse ondernemingen laten inmiddels geregeld hun ontevredenheid horen over de lakse aanpak van ip-schenders. Praat met buitenlandse ondernemers in China en er is geen ondernemer of bedrijf te vinden voor wie kopiërende Chinezen geen probleem zijn.

Geen wonder dus dat de bescherming van intellectueel eigendom een prominente plaats heeft gekregen in het twaalfde vijfjarenplan van China. Lange tijd was het niet meer dan retoriek, maar nu de kwestie cruciaal is voor de toekomst van China's economische groeimodel, mag verwacht worden dat China er eindelijk echt werk van gaat maken. ■